

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

ADVIES- EN OVERLEGCOMITE VOOR BRUSSEL
EN VLAAMS-BRABANT

VERGADERING VAN MAANDAG 8 JULI 1996

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het Actieplan voor de Rand rond Brussel van de Vlaamse regering

Met redenen omklede motie

VOORZITTER : De heer Herman Suykerbuyk

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.23 uur.*

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het Actieplan voor de Rand rond Brussel van de Vlaamse regering

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Hauthem tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het Actieplan voor de Rand rond Brussel van de Vlaamse regering.

Na de interpellatie van de heer Van Hauthem is er een gedachtenwisseling gepland met de minister-president over hetzelfde onderwerp. Mijns inziens kunnen we beter deze twee agendapunten samenvoegen.

Gaat iedereen hiermee akkoord ? (*Instemming*)

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal eerst het institutionele kader schetsen waarbinnen het actieplan van de Vlaamse regering werd opgesteld. Bij de laatste staatshervorming werden de bevoegdheden van de Vlaamse overheid, evenals het territorialiteitsbeginsel, gevoelig versterkt. Ik verwijs onder andere naar de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement en de splitsing van de provincie Brabant.

Bij het voeren van een beleid voor de Vlaamse rand hebben de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant elkaar duidelijk gevonden. Een versterkte samenwerking met de provincie loopt als een rode draad door de verschillende sectoren van het actieplan. In het kader van een volgende staatshervorming moet deze ver-

sterking van de Vlaamse autonomie verder worden doorgetrokken. De Vlaamse regering heeft hiervoor in haar discussienota van 29 februari duidelijk een richting aangegeven, ter voorbereiding van een standpuntbepaling door het Vlaams Parlement. We moeten echter niet op een volgende staatshervorming wachten, om nu reeds volop gebruik te maken van de bevoegdheden waarover we al beschikken. Dit actieplan dient dan ook als richtsnoer.

We stellen vast dat het proces van de verfransing en de internationalisering in de Vlaamse Rand nog steeds voortgaat. De overheid kan dergelijke maatschappelijke processen niet alleen keren. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle overheden, van alle groeperingen, maar ook – en vooral – van de plaatselijke bevolking. Bij de voorbereiding van dit actieplan werden de rechtstreeks betrokkenen – (Nederlandstaligen, vreemdelingen) – dan ook in belangrijke mate geassocieerd.

Conform het regeerakkoord vertrok men hierbij van het uitgangspunt van een openheid naar de anderstaligen, weliswaar steunend op een versterkte Nederlandstalige identiteit. Dit was trouwens ook het uitgangspunt van de studie van Mens en Ruimte, ook al konden sommige voorstellen van het Bureau twijfel zaaien over de versterking van deze identiteit. Ik heb van in het begin gezegd dat de studie van Mens en Ruimte een richtsnoer is. Wij hebben de keuze om daar al dan niet een aantal zaken uit over te nemen.

Een cruciale vraag is : hoe communiceren we met de anderstaligen ? Men kan zich afzetten tegen de anderstaligen en de vreemdelingen, en een soort van vijandbeeld creëren. Dit leidt alleen maar tot polarisering. Op deze manier kunnen de gewenste attitudes niet tot stand worden gebracht. De Vlaamse regering probeert het onderlinge samenleven te verbeteren, zonder toegevingen te doen in verband met de Nederlandstalige identiteit.

Vorige zaterdag was ik in Voeren. Ook daar blijf ik opteren voor een samenspraak met de plaatselijke bevolking

Van den Brande

en voor versterkte initiatieven naar alle inwoners van de streek, uiteraard vanuit een Vlaams identiteitsgegeven.

Dit is geen eenvoudige opgave. Elk actieplan zal steeds hevige reacties oproepen. Het valt me op dat sommigen dit een veel te agressief plan vinden, terwijl anderen het juist een veel te zwak plan vinden. Mijns inziens toont dit aan dat we de gulden middenweg hebben gevonden.

Het lange-termijnplan moet worden gezien in het globale project Vlaanderen-Europa 2002. Het bouwt verder op de vroegere beleidslijnen en acties van de Vlaamse regering. Het geeft uitvoering aan het regeerakkoord en wil met een positief beleid het samenleven van mensen met een verschillende culturele en taalachtergronden vergemakkelijken. Deze algemene problematiek komt vooral in de Vlaamse rand tot uiting. Het Nederlandstalige karakter komt in toenemende mate onder druk te staan. Om dit te verhelpen wil de Vlaamse regering de Nederlandse taal en cultuur in het zuidelijk deel van Vlaams-Brabant bevorderen.

Dit betekent onder meer een correcte informatie van anderstaligen en buitenlanders over het Nederlandstalige karakter van het gebied. De volledige handhaving en implementatie van wetten en decreten om dit Nederlandstalige karakter te doen respecteren, wordt hierbij als een essentiële voorwaarde vooropgesteld. We moeten blijven zorgen voor een kwaliteitsvol Nederlandstalig basisonderwijs en een aangepast huisvestingsbeleid. Dit is essentieel voor het behoud van de autochtone Vlaamse bevolking en het aantrekken van andere Vlamingen in de Rand.

Dit alles is niet alleen de opdracht van de Vlaamse overheid. Bij de voorbereiding van dit plan werd ook de provincie heel nadrukkelijk betrokken, alsook de desbetreffende gemeenten. Ook bij de uitvoering van het plan zullen ze mee de verantwoordelijkheid op zich nemen. Slechts met een gezamenlijke inspanning van alle overheden en van de plaatselijke bevolking kan de huidige trend worden omgeboogen.

De problematiek in de rand verschilt van gemeente tot gemeente. Daarom opteert het actieplan voor een gediversifieerde aanpak, met bijzondere aandacht voor de zes faciliteitengemeenten met een Franstalige meerderheid. Er werd over gewaakt dat dit actieplan overeenstemt met het actieplan dat de Vlaamse regering voorbereidt voor Brussel. Beide actieplannen moeten op elkaar aansluiten en moeten elkaar wederzijds versterken. Bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een administratieve cel opgericht, die de ontwikkelingen op het terrein permanent opvolgt, en aangepaste acties initieert en coördineert. De uitvoering van het actieplan zal mede worden opgevolgd door een permanente administratieve werk-

groep met participatie van de provincie én de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Dit actieplan is dus enkel een begin. In verband met Voeren heb ik zaterdag kunnen vaststellen dat er in de praktijk minstens negen heel concrete beslissingen zijn genomen, en dit ondanks het feit dat men het actieplan voor Voeren eveneens als veel te vaag bestempelde.

Ik overloop kort de tien sectoren die in het huidige actieplan naar voren worden gebracht. Ten eerste, het rapport van Mens en Ruimte kwam al tot de vaststelling dat de culturele centra vooral behoefte hebben aan een versterkte werking : een investering in middelen- en werkingsbudget, en niet zozeer in infrastructuur.

De Vlaamse regering is verder gegaan. De opdracht van de vijf bestaande culturele centra van de Vlaamse Gemeenschap wordt gevoelig verruimd. Naast hun strikt culturele functie, zullen ze ook worden ingeschakeld in het onthaal- en integratiebeleid voor anderstaligen, en worden uitgebouwd als administratieve steunpunten, informatiecentra en sociaal-maatschappelijke ontmoetingsplaatsen. Ik zeg niet met zoveel woorden dat het alternatieve gemeentehuizen zijn. Ik vind het echter wel stuitend dat er momenteel in een aantal gemeenten geen rekening wordt gehouden met een aantal elementaire zaken. Vandaar dat we dit heel nadrukkelijk als eerste punt naar voren hebben gebracht.

De v.z.w. De Rand krijgt de opdracht deze uitbouw tot multifunctionele centra waar te maken en te begeleiden. Als draaischijf tussen de lokale bevolking en de overheid is de v.z.w. een onmisbare schakel als detector, bewaker, adviseur en vooral stimulator van de nodige initiatieven, opdat alle plaatselijke bewoners van dezelfde voorzieningen zouden kunnen genieten als in de rest van Vlaanderen. Sint-Genesius-Rode, de belangrijkste faciliteitengemeente, zal eindelijk over een gemeenschapscentrum beschikken. Met de ARGO wordt op korte termijn een overeenkomst gesloten zodat de Boesdaelhoeve de zesde antenne wordt van de v.z.w. De Rand. Op deze manier wordt een volledig netwerk van centra uitgebouwd.

De v.z.w. De Rand zal door een grotere bundeling van inspanningen, een ruimere omkadering en een groter werkingsbudget er mee voor zorgen dat de andere delen van het actieplan volledig zullen worden uitgevoerd, ook in de zes faciliteitengemeenten. Het ontwerp van decreet dat deze belangrijke heroriëntering mogelijk maakt, werd al bij het Vlaams Parlement ingediend. Het is dus werkelijk een basismaatregel die we hebben genomen.

Ik heb natuurlijk begrip voor reacties die beweren dat het actieplan wat steviger had kunnen zijn. Ik wil echter wel het volgende duidelijk stellen. Nadat we de principiële beslissing over het actieplan hebben genomen, hebben we dit eerste punt in minder dan een week geconcretiseerd.

Van den Brande

Twee weken geleden hebben we de tien sporen goedgekeurd. Vorige week hebben we niet alleen de v.z.w. De Rand bekrachtigd, maar hebben we ook onmiddellijk bijkomende middelen vrijgemaakt. We hebben de budgettaire beslissing genomen om van 46,9 miljoen frank naar 71,1 miljoen frank te gaan. Dit voorbeeld geeft duidelijk aan dat het niet enkel een theoretisch actieplan is, maar dat het ook in de praktijk wordt geconcretiseerd.

Ten tweede, het verenigingsleven kan een grote rol spelen om anderstaligen actief te laten deelnemen aan het plaatselijke Nederlandstalige leven. Dit is in de eerste plaats een opdracht voor de gemeenten en de provincie. Het nodige zal worden gedaan opdat de Vlamingen in alle faciliteitengemeenten kunnen genieten van een decretaal erkende Nederlandstalige bibliotheek. Indien nodig zullen de middelen hiervoor worden afgehouden van de gecentraliseerde ontvangsten van de onwillige gemeenten. Dit is niet onbelangrijk. Men krijgt hier immers het substitutieprincipe : als de gemeenten nalaten om een aantal essentiële zaken uit te voeren, zullen wij ons daarin als het ware substitueren en rechtstreeks een aantal voorzieningen ondersteunen.

Ten derde, in de sector van de media zal de pas opgerichte v.z.w. Informatie Vlaams-Brabant nog dit jaar starten met de uitgave van een maandelijkse Randkrant. Deze uitgave zal de plaatselijke inwoners ruim informeren over alles wat de Vlamingen daar sociaal-cultureel aanbelangt. In tweede instantie wil dit initiatief ook de integratie van de anderstaligen bevorderen. Ook de andere media zullen worden ingeschakeld in een actief informatiebeleid dat zich zowel richt tot Nederlandstaligen als anderstaligen. Buitenlandse correspondenten vormen hierin een belangrijke specifieke doelgroep.

Misschien is het nuttig om de krant Le Monde van enkele dagen geleden nog eens te lezen. De correspondent van deze krant in Brussel geeft uitdrukkelijk aan dat de beslissing die we hebben genomen om langs Belga een aantal berichten van besluitvorming in het Engels en het Frans door te geven, voor het eerst tot een ander inzicht heeft geleid, omdat men zich niet langer alleen op de Franstalige – zeg maar Brusselse – pers moet baseren om te weten wat er echt gebeurt.

Ten vierde, een meertalige Welkom in Vlaanderen-gids wordt aangemaakt voor buitenlanders die zich in Vlaams-Brabant komen vestigen. De gemeentelijke onthaalstrategie voor vreemdelingen en anderstaligen zal in sterkere mate door de provincie en de Vlaamse regering worden ondersteund. In de faciliteitengemeenten waar het gemeentelijke initiatief verstek laat gaan, moeten de provincie en de v.z.w. De Rand optreden.

Ten vijfde, er zal via de taalinspectie over worden ge-
waakt dat de Franstalige basisscholen in de zes randge-

meenten effectief gericht zijn op de integratie van de Franstaligen in de Vlaamse Gemeenschap. In de Nederlandstalige basisscholen moet er duidelijkheid zijn over de Vlaamse identiteit. De leerkrachten zullen hierbij worden ondersteund door een uitbreiding van het begeleidingsaanbod rond Nederlands als tweede taal. Van de kandidaat-leerlingen zal een basiskennis Nederlands worden verwacht.

Ten zesde, de correcte toepassing van de taalwetgeving op alle beleidsniveaus is een belangrijke rand- of basisvoorwaarde. Ook de uitvoering van de andere decreten zal nauwlettend worden gecontroleerd. Nieuwe decretale en financiële maatregelen worden aangekondigd om nalatige gemeenten er zo nodig toe te dwingen de decreten in hun totaliteit uit te voeren. Bij nieuwe decreetgeving die de medewerking vraagt van gemeentelijke overheden, zal de specifieke situatie van de rand worden nagegaan, opdat preventief zou kunnen worden opgetreden.

Hoewel het stemrecht van Unie-inwoners bij de gemeenteraadsverkiezingen essentieel een zaak van de lokale autonomie is, is de Vlaamse regering bereid om in overleg met de geïnteresseerde gemeenten en de provincie, actie-modellen te ontwikkelen om de dialoog met anderstalige Unie-inwoners aan te gaan en de volgende gemeenteraadsverkiezingen voor te bereiden.

We moeten hier verstandig te werk gaan. Niemand wordt graag bij het handje genomen. In dit verband wil ik weer naar Voeren verwijzen. Daar bestaat al vijf jaar een koor, waarin Vlaamse en Nederlandse stemmen als één stem naar voren komen. Deze eenstemmigheid kan ook naar anderstaligen worden uitgebreid.

Ten zevende, in de sector van welzijn, gezins- en bejaardenhulp zal de relatieve achterstand van Vlaams-Brabant progressief worden weggewerkt. Erkende samenwerkingsinitiatieven van Nederlandstalige voorzieningen worden versterkt ondersteund.

Ten achtste, op het vlak van de ruimtelijke ordening wordt het concept van de Groene Gordel gehandhaafd en versterkt. Dit impliceert het behoud van de open ruimte. Het Structuurplan Vlaanderen en het Provinciaal Structuurplan zullen verder concreet vorm geven aan deze beleidslijn.

Ten negende, alles wat met huisvesting te maken heeft, ligt natuurlijk nogal moeilijk. Toen ik de dossiers kreeg van mijn voorganger, de heer Geens, was er één dossier met de naam Vlabinvest. Ik wil hiermee aangeven dat dit hele proces om een gerichte huisvestingspolitiek voor Vlamingen in de rand tot stand te brengen, geen eenvoudige aangelegenheid is. Niettemin is het een van onze kernzorgpunten. De eerste aanzetten zijn al gegeven.

Op het vlak van de sociale huisvesting en het grondbeleid willen we versterkte maatregelen nemen. In de sector van

Van den Brande

de sociale huisvesting zal volgens objectieve normen een voorrangbeleid worden gevoerd naar mensen die een sterke binding hebben met de streek. Door een goede samenwerking met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en het opstarten van projecten in eigen beheer, moet – meer dan nu het geval is – Vlabinvest in staat zijn om binnen een termijn van twee jaar 200 supplementaire woongelegenheden te realiseren.

Ten tiende, een actieplan ter versterking van de werkgelegenheid wordt aangekondigd. In verschillende initiatieven zoals opleidingsprojecten, weerwerkacties en werkervaringsplannen, wordt een extra contingent voor de Vlaamse rand uitgetrokken. Er moet een voldoende gevarieerd aanbod zijn van Nederlandse taallessen. Via de ondersteuning van een samenwerkingsverband tussen de opleidingsinstanties wordt een gecoördineerd opleidingsplan Taalleergangen voor de regio opgemaakt.

Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is dus een actieplan op tien sporen, maar met zestig concrete maatregelen. Het legt de basis voor een versterkte vrijwaring van het Nederlandstalige karakter in deze regio. Het plan zal regelmatig worden geëvalueerd en bijgestuurd op basis van de verdere ontwikkelingen, het overleg met de betrokkenen en de opgedane ervaringen. Hiermee heb ik de grote lijnen van het actieplan aangegeven.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, u bent tot de conclusie gekomen dat Vlaanderen versterkt uit de verschillende staatshervormingen is gekomen. Ik wil er u toch op wijzen dat Vlaams-Brabant en de rand rond Brussel altijd als pasmunt werden gebruikt voor het verwerven van nieuwe Vlaamse bevoegdheden.

Mijnheer de minister-president, uw actieplan komt jammer genoeg nogal laat. Het had al enkele maanden geleden klaar moeten zijn : vanwaar deze vertraging ?

De verwachtingen in verband met dit actieplan waren hooggespannen. Het resultaat is echter uitermate ontgoochelend. In het plan staan wel een aantal positieve intenties vermeld, maar de essentie van de problematiek wordt in feite handig omzeild. Ook de Vlaamse Volksbeweging en het Comité Druivenstreek zijn het hierover met ons eens.

Net als bij de studie van Mens en Ruimte raakt men ook hier niet uit de tegenstelling tussen enerzijds de versterking van de eigenheid en anderzijds het creëren van een openheid. Dit laatste wordt in het actieplan op een verkeerde manier gedefinieerd. Het is net alsof de Vlamingen in de rand nog nooit enige openheid hebben betoond. Het omgekeerde is echter waar. Deze verkeerd begrepen openheid is de oorzaak van de huidige problemen in de rand.

Mijnheer de minister-president, ik zal een aantal elementen kort overlopen. U wil de culturele centra omvormen tot gemeenschapscentra. Is deze substitutieregeling wel zo'n goede zaak ? Wanneer u vaststelt dat er – onder meer in verband met het bibliotheekdecreet – onwillige gemeenten zijn, is het niet meer dan normaal dat u daar zelf optreedt. Anderzijds stelt u ook duidelijk dat u deze onwillige gemeenten zult verplichten om alle decretale bepalingen toe te passen. Wat gaat u nu precies doen, het eerste of het tweede ? Momenteel zijn er immers nog altijd gemeenten die de Vlaamse decreten niet willen uitvoeren.

Nog veel belangrijker dan dit is mijn volgende opmerking over de faciliteitengemeenten.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Van Hauthem, u vraagt me : wat is het nu, het een of het ander ? We zullen er nog nauwlettender op toezien dat de decretale bepalingen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Als dat niet gebeurt, zullen we zelf optreden op kosten van de betrokken gemeenten.

De voorzitter : U bedoelt een soort van dwangvoogdij.

Minister-president Luc Van den Brande : Zo kunt u het inderdaad noemen.

De heer Joris Van Hauthem : Dat is allemaal goed mogelijk, mijnheer de minister-president, maar u kunt in de faciliteitengemeenten nog zoveel voorzieningen voor de Vlamingen en voor het verenigingsleven voorzien, er moeten nog altijd Nederlandstaligen wonen om van die voorzieningen gebruik te kunnen maken.

Begrijp me niet verkeerd, ik zeg dus niet dat er niet meer voorzieningen nodig zijn. Het is echter niet omdat die er nog onvoldoende waren, zoals in het kader van het bibliotheekdecreet, dat daarom het aantal Nederlandstaligen in de faciliteitengemeenten alsmaar kleiner wordt. Daar ligt niet de oorzaak, die ligt ergens anders.

U moet me trouwens eens uitleggen wat het betekent als de culturele centra gemeenschapscentra zouden worden en wat het inhoudt als u zegt – en ik citeer : om de openheid naar andere culturen te realiseren is de uitbouw van een multiculturele dialoog noodzakelijk. Einde citaat. Ik begrijp niet wat dat betekent. Dit soort openheid heeft in feite al de mistoestanden in de Vlaamse rand rond Brussel gecreëerd.

Hetzelfde geldt voor het socio-cultureel werk dat opnieuw zal worden gestimuleerd. Ik heb er, alweer, geen enkel bezwaar tegen, maar ik lees in het Actieplan dat u bepaalde verenigingen meer wilt subsidiëren indien ze anderstaligen opnemen. Het resultaat zal zijn dat die verenigingen, al was het maar om de lieve centen, alsmaar meer anders-

Van Hauthem

taligen zullen opnemen. Wie controleert dan uiteindelijk of het Nederlandstalige karakter van die verenigingen nog wel gewaarborgd blijft ?

Wat media en beeldvorming betreft, heb ik geen probleem met het uitgeven van een welkomgids in meerdere talen – als het daar dan ook bij blijft. Ook hier worden we geconfronteerd met het wollige taalgebruik van een onthaalstrategie, een specifieke en een adequate aanpak, waarmee echter niet duidelijk is wat er wordt bedoeld.

Ik wil het ook even hebben over uw Randkrant – op zichzelf een goed initiatief. Die krant zal via een v.z.w. worden uitgegeven, en ik neem aan dat dit gebeurt omdat u in die krant ook anderstalige informatie brengt. Hoe men het ook draait of keert, men kan niet anders dan veronderstellen dat u op dat ogenblik dezelfde strategie toepast als de Franstaligen in Vlaams-Brabant. Zij komen namelijk niet rechtstreeks tussen, maar subsidiëren bepaalde v.z.w.'s om de taalwetgeving te kunnen omzeilen.

Mijnheer de minister-president, ik las in de pers dat die v.z.w. onder meer een vertegenwoordiger van het Centrum voor Racismebestrijding zal inhalen. Legt u me dan eens uit wat dat centrum te maken heeft met de uitgaven van een Randkrant, met andere woorden, wat pater Leman te maken heeft met een Actieplan van de Vlaamse regering voor de rand rond Brussel en in dat kader de uitgave van een Randkrant.

Het onderwijs is een van de schabouwelijkste passages uit uw Actieplan. Mijnheer de minister-president, u beklagt er zich over dat er nog altijd Franstalig basisonderwijs kan worden gegeven volgens de leerplannen van het Franstalig onderwijs en dat ook de inspectie nog altijd in handen is van de Franse Gemeenschapsregering. Deze toestand hebt u echter zelf gecreëerd en in 1989 gebetonneerd. Ik lees op bladzijde 19 – en ik citeer : dat de Vlaamse Gemeenschap zich echter niet kan beperken tot de rol van betaalmeester, ze moet nagaan of deze scholen de wettelijke subsidiëringsvoorwaarden respecteren en of ze het gestelde doel, namelijk de integratie van Franstaligen, bereiken.

Van deze passage donder ik van mijn stoel. Men gaat nu nog eens na of het gestelde doel wordt bereikt. Mijnheer de minister-president, ik denk dat de resultaten wel zichtbaar zijn : het gestelde doel wordt helemaal niet bereikt, en het is dus overbodig dat we dat nog checken. Het bewijs is geleverd dat dit het omgekeerde effect heeft, en dat weet u net zo goed als ik. U zou het volgende moeten doen – ik weet het, het is onwettelijk, maar de tegenpartij gebruikt ook onwettelijke middelen – : trek de subsidies gewoon in en zorg ervoor dat die scholen de facto niet meer kunnen bestaan.

Ook wat de handhaving van de taalwetgeving betreft, hamert u er nog altijd op dat de taalwetgeving integraal wordt toegepast. Daar zal ook op worden toegezien. U verwacht toch niet dat we nu hoera-kreten slaken over het feit dat de minister-president van de Vlaamse regering zegt dat hierop zal worden toegezien. U weet ook dat de faciliteiten helemaal geen integratie van Franstaligen hebben meegebracht, maar integendeel de faciliteitengemeenten verder hebben verfranst.

In dat hoofdstuk stelt me bijzonder teleur dat u het stemrecht voor EU-onderdanen niet ongunstig gezind bent. Ik weet wel dat het er komt in het jaar 2000 – alhoewel, zover zijn we nog niet – dus waarom doen we er niets aan ? In het Actieplan lees ik dat het stemrecht een kans is en een verrijking, en dat de Nederlandstalige kieslijsten een aantrekkelijke optie moeten worden voor EU-onderdanen. U weet toch dat het geven van gemeentelijk stemrecht aan EU-onderdanen een aantal gemeenten nog meer zal doen verfransen en dat de kans groot is dat een aantal gemeenten die nu nog een Vlaamse meerderheid hebben – zoals Overijse – zullen moeten capituleren. Als die mensen daadwerkelijk hun stem uitbrengen, zullen ze immers stemmen voor lijsten die eerder tegemoetkomen aan hun verzuchtingen, bijvoorbeeld inzake het taalgebruik, wat de Franstaligen ook eisen. Ze eisen niet alleen een versterking van de faciliteiten, maar ook een uitbreiding van de faciliteiten naar andere gemeenten. Dat zijn belangen die min of meer gelijk lopen. Het kan zijn dat een kleine fractie van de EU-onderdanen voor Vlaamse lijsten zal kiezen. Ik sluit het niet uit, dat zal de toekomst uitwijzen, maar ik neem liever niet de proef op de som. De overgrote meerderheid – dat geef ik u nu al op een blaadje – zal op Franstalige lijsten stemmen en versterkt met andere woorden de Franstalige machtspositie in de faciliteitengemeenten en in heel wat gemeenten eromheen.

Het zal u trouwens niet onbekend zijn, mijnheer de minister-president, dat het precies de Franstalige politieke partijen zijn die zo op dat gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen hebben aangedrongen. Ze doen dat niet zomaar : zij zien hierin echt een breekijzer om hun machtspositie nog verder te verstevigen. Die twee bevolkingsgroepen vormen dus objectieve bondgenoten. Dit gedeelte in het plan is alvast het meest ontgoochelend.

U zegt dat men zou overwegen of in overleg tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincie en de geïnteresseerde gemeenten geen actiemodellen kunnen worden ontwikkeld om de dialoog omtrent gemeentelijke aangelegenheden met anderstalige EU-inwoners op een zinvolle en gecoördineerde wijze aan te gaan. Dit zijn praatjes voor de vaak. Dan hebben we het nog niet eens over de gevolgen van dat stemrecht voor de positie van de Nederlandstaligen in Brussel, want die zijn dramatisch. Wij zullen politiek van de kaart worden geveegd op gemeentelijk vlak, maar de gevolgen zullen ook duidelijk zijn in de

Van Hauthem

Vlaamse rand rond Brussel. Het zal de positie van de Franstaligen alleen maar versterken.

De heer Michiel Vandenbussche : En Voeren dan ?

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Vandenbussche, het is juist dat Voeren misschien wel de enige uitzondering is. Ik ontken dat niet, maar u kunt Voeren echt niet vergelijken met de Vlaamse rand rond Brussel.

Ik wil het ook nog even hebben over het hoofdstuk huisvesting. Mijnheer de minister-president, u hebt het in feite zelf al aangehaald : in omfloerste termen zegt u dat het Vlabinvest-project totnogtoe een mislukking is geweest. Het werd in 1991 opgestart, en het is ons toen voorgesteld als een soort reddingsboei, want nu zouden er daadwerkelijk sociale woningen worden gebouwd die bij voorkeur aan Nederlandstaligen zouden worden toegekend, aan mensen die een sociale, maatschappelijke en culturele binding hebben met de streek.

Het is nu vijf jaar later, en ook het Rekenhof heeft kritieken geformuleerd over het feit dat sommige kredieten jarenlang niet zijn aangewend. U herinnert zich ongetwijfeld dat ik u hierover ook al heb geïnterpelleerd. We lezen nu voor de zoveelste keer dat Vlabinvest zal worden geactiveerd en gedynamiseerd. Er is een plan van om en bij de vijftig woningen. U wilt dit nu activeren om binnen twee jaar in overleg met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij – en eventueel ook gemeenten – tweehonderd woningen te bouwen.

U weet echter ook dat dit niet tegemoet komt aan de behoeften. De provincie Vlaams-Brabant heeft de nood aan sociale woningen globaal op meer dan twintigduizend geschat. Dat hele Vlabinvestproject is als een pudding in elkaar gezakt nog voor het is opgestart.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik wil hier even onderbreken om bijkomende informatie te verstrekken. Vlabinvest is een moeilijk dossier met heel veel problemen van principiële, praktische en juridische aard.

Toen we het Actieplan goedkeurden, hebben we nog een andere beslissing genomen. Na het akkoord met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zullen we overgaan tot de aanpassing van de decretale bepaling die ons toelaat om voor het eerst ten volle te werken met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de daarvan afhankende huisvestingsmaatschappijen. Het is dus niet zomaar een intentie. Ons voornemen is vrij concreet, omdat we hebben vastgesteld dat nu de voorwaarden zijn vervuld om dat ook te kunnen doen. Los van het Actieplan is dit een van de beslissingen die we hebben genomen om concreet ook iets te kunnen doen.

De heer Joris Van Hauthem : Ik blijf erbij dat het bouwen van tweehonderd woningen binnen de twee jaar helemaal niet voldoet aan de behoefte. In dat kader wens ik u wel een vraag te stellen : houdt die samenwerking met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de huisvestingsmaatschappijen die ervan afhangen, in dat de Vlabinvest-criteria inzake toewijzing – met name de culturele, maatschappelijke of sociale verbondenheid met de gemeente of de streek – vanaf nu zullen worden toegepast in de hele sector van de sociale woningbouw ?

Wat welzijn betreft, stel ik vast dat u het houdt bij een probleemstelling inzake de dienst 100. De oplossing ligt voor u in het maken van afspraken met het College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Gewest. Ik wens u veel succes toe als u met dat college tot afspraken moet komen in verband met de toepassing van taalwetgeving en dies meer.

Mijnheer de minister-president, met dit plan komt u er niet, want u raakt de essentie van de zaak niet, met name de anderstalige kapitaalkrachtige inwijking als dusdanig. Die stelt u niet ter discussie, en op die manier blijft u dweilen met de kraan open. Die inwijking is nu al aanzienlijk, en ze zal alleen maar blijven stijgen, met alle sociale en taalkundige verschuivingen vandien.

Een en ander zal ook leiden tot verfransing en internationalisering, en uw Actieplan zal het tij niet doen keren, tenzij de inwijking wordt gestopt. Naarmate de EU groter wordt – en iedereen wenst een uitbreiding naar Centraal- en Oost-Europa -, kan men zich afvragen wat het gevolg zal zijn. Aangezien zich hier de zetel bevindt van de politieke instellingen van de EU, zal het probleem alleen maar groter worden. Die mensen willen niet integreren.

Als u een bepaalde strategie ontwikkelt voor Vlaams-Brabant, dan moet u in rekening brengen welke de strategie is die de andere kant ten aanzien van datzelfde gebied uitbouwt. Men kan daar al dan niet gelukkig om zijn, maar er is een Franstalige strategie en politiek ten aanzien van Vlaams-Brabant. Die wordt kenbaar gemaakt door de stellingnames van de Franstaligen in Vlaams-Brabant zelf, de Franstaligen in Brussel en de Franstaligen in Wallonië. Wat zet u daar tegenover ? De zogenaamde multiculturele dialoog. U zit met andere woorden ook met dit Actieplan in het defensief, en u hoopt dat tegen het jaar 2000 de ravage niet al te groot zal zijn.

Mijnheer de minister-president, ik breng zes elementen aan die voor een oplossing kunnen zorgen. Ten eerste, aan de anderstalige inwijking moet paal en perk worden gesteld vooraleer men het tij eventueel kan doen keren.

Ten tweede, er is zoiets als een territorialiteitsbeginsel. Ik weet dat u erop blijft staan dat het wordt gehandhaafd, maar zelfs als u het uittrenturen herhaalt, als de andere kant zich hier niet aan stoort, dan blijven wij met de ge-

Van Hauthem

bakken peren zitten. U moet dus niet alleen juridische, maar ook politieke maatregelen nemen.

Ten derde, u hebt de faciliteiten destijds gebetonneerd. U zegt ook al een paar jaar dat ze minstens moeten uitdoven, laat staan verdwijnen. Wel, ik raad u aan ze niet toe te passen waar u die mogelijkheid ziet.

Ten vierde is er het grondbeleid. Dat is één van de cruciale elementen. U hebt er zelf op gewezen dat het bijzonder moeilijk is om daar principiële en praktische maatregelen te nemen. Waarom voeren we geen grondbeleid naar Nederlands model, waar men wel die sociale, culturele en maatschappelijke binding heeft met de streek? Dat zijn maatregelen die de toetsing van alle internationale rechtsregels hebben doorstaan.

Ten vijfde: waarom richt u, bijvoorbeeld, niet een soort van regio op die ervoor zorgt dat vrijkomende panden onmiddellijk worden opgekocht en doorverkocht aan Nederlandstaligen of mensen die voldoen aan de Vlabinvest-criteria? Anders zult u het aantal Nederlandstaligen in de faciliteitengemeenten niet kunnen opdrijven. In Vlaanderen komen er per jaar ongeveer honderd huizen vrij. Ik besef goed dat deze strategie enorm veel middelen kost, maar ze is de moeite waard om over na te denken. Het is de enige manier om ervoor te zorgen dat de Nederlandstaligen er niet nog meer op achteruitgaan, maar dat ze er eindelijk ook eens kunnen op vooruitgaan.

Het Vlaams Parlement kampt blijkbaar met een complex dat daar niet over mag worden gesproken. Ik zie welke martelgang het voorstel van decreet van de heren Van Vaerenbergh en Suykerbuyk al achter de rug heeft, en het staat nu zelfs niet meer op de agenda. Mijnheer de minister-president, ik stel voor dat u het naar u toe haalt en het eventueel opnieuw indient als ontwerp van decreet.

Ten zesde: wat we ook nodig hebben, is een taalwetgeving zoals in Frankrijk met de loi Toubon, of zoals in Québec. Dat is de enige manier om er daadwerkelijk voor te zorgen dat het straatbeeld vernederlandst. U zegt wel dat u de handelaars wilt sensibiliseren om zoveel mogelijk in het Nederlands naar buiten te treden, maar u hebt geen wettelijk kader om dat ook af te dwingen. Indien we niet over zo'n wetgeving beschikken, dan zal het straatbeeld ook niet vernederlandsen. Een wetgeving zoals die van Québec is zodoende noodzakelijk, zodat het duidelijk is dat men in Vlaams-Brabant terecht komt. Als men Vlaams-Brabant binnenrijdt, weet men niet of men zich in Brussel, Vlaams-Brabant of Waals-Brabant bevindt, want men ziet er alle talen door elkaar gebruikt.

Een zevende element houdt in dat u het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen moet afwijzen, want het is een bedreiging. Begin jaren '60 is er een actie op gang gebracht in verband met de talentelling waarbij men de

formulieren gewoon terugstuurde – een soort van burgerlijke ongehoorzaamheid. Waarom doen wij dat dan ook niet ten aanzien van de procedure van het stemrecht voor EU-onderdanen? De toenmalige acties hebben hun vruchten afgeworpen. Als de Vlaamse regering zich hierachter schaart, dan zal het resultaat hetzelfde zijn.

Mijnheer de minister-president, ik vind dit Actieplan veel te defensief, omdat u niet tot de kern van de zaak wilt doordringen – de kapitaalkrachtige anderstalige inwijking. Die bestrijdt u niet met dit actieplan, en u zult ze dan ook niet tegenhouden. Daarom zijn we ontgoocheld over dit Actieplan, dat de naam actie in feite niet waardig is.

De voorzitter: We vatten nu de algemene bespreking aan, die kan aansluiten bij de inleiding van de minister-president en de interpellatie van de heer Van Hauthem.

De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik las ergens dat we hier te maken hebben met een mager beestje. Ik zou durven stellen dat het een mooi beestje is, zij het dat het zwanger is.

Zwanger betekent in al zijn mooiheid dat het enkele zwakke plekken vertoont.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis: Is dat zwanger zijn? (*Hilariteit*)

De heer Fred Dielens: Ik kan ook zeggen zwakke momenten!

De voorzitter: Mijnheer Dielens, u bent de verslaggever, u moet noteren wat de collega's zeggen. (*Gelach*)

De heer Fred Dielens: Daarom heb ik enkele ogenblikken nodig.

Minister-president Luc Van den Brande: U bent ook de energiespecialist van uw fractie.

De heer Fred Dielens: Het plan heeft naar mijn mening wel toekomst, met andere woorden, er kan heel wat uit voortspuiten.

Een steeds terugkerende bedenking is de afbakening. Het fameuze woord rand klinkt mij onprettig in de oren. Ik heb er moeite mee. In de tekst beperkt men zich overigens niet tot de rand, men vraagt meer aandacht voor de zes faciliteitengemeenten, maar ook voor de gemeenten die grenzen aan die faciliteitengemeenten. Het gegeven is alleszins ruimer dan de rand, en het moet ook verder gaan dan die achttien gemeenten.

Men pleit ook voor een constructieve samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant, en dat komt in alle passages tot uiting – we voerden trouwens in een hoorzitting

Dielens

goede gesprekken met de gouverneur en de bestendige deputatie.

Men lijkt ook het probleem te willen beperken tot gemeenten met een bijzonder taalstatuut – ook Bever behoort tot deze gemeenten en ligt heel wat verder dan de rand – en de gemeenten met een relevante anderstalige minderheid. Men vergeet dat men dikwijls een beroep moet doen op gemeenten of deelgemeenten met een sterke Vlaamse aanwezigheid. Het is niet omdat er zogezegde probleemgemeenten of -deelgemeenten zijn dat men broodnodig de strategie, de werking of de stimulansen van die gemeenten nodig heeft.

We hebben dat meegemaakt met de federaties rond Brussel. Bij de fusie van de gemeenten zijn Dilbeek en Asse gemeenten geworden die aan de rand van Brussel liggen maar zich uitstrekken tot in Oost-Vlaanderen. De deelgemeenten die grenzen aan de rand zouden kunnen worden versterkt wanneer ze eveneens hulp zouden krijgen van het hinterland.

Zelfs in het regeerakkoord gebruikt men verwarrende begrippen door elkaar. Mijnheer de minister-president, er is bij ons een gebrek aan eenduidigheid – ook mijnheer Van Vaerenbergh heeft daar al op gewezen. Gezien het feit dat het regeerakkoord niet van vandaag dateert, is het nu natuurlijk gemakkelijker om er verwarrende begrippen in te ontdekken. Men spreekt in het regeerakkoord afwisselend van de Brusselse rand en dan weer van de Vlaamse rand. Wat is het nu precies? Daarom stel ik voor het plan het Actieplan voor Vlaams-Brabant te noemen. Deze benaming zal overigens ook minder agressief klinken – niet dat wij hiervan op onze achterpoten gaan staan -, maar wanneer we ons in een passage proberen te wenden tot EU- en andere onderdanen, dan kan ik me indenken dat een Actieplan voor de rand minder goed klinkt dan een Actieplan voor Vlaams-Brabant.

Men zal een beroep moeten doen op alle gemeenten van Vlaams-Brabant om een dam op te werpen – dus niet alleen de getroffen gemeenten, maar ook de bedreigde gemeenten, die misschien vandaag nog niet aan de orde zijn. Dit is overigens ook een beetje mijn verwijt ten aanzien van Vlabinvest, dat zich te zeer wilde inspannen voor een gebied dat volkomen onder vuur lag, waardoor men dreigde te weinig aandacht te besteden aan gemeenten die morgen onder vuur konden komen te liggen. Ik hou dus een pleidooi om dat ruimer te zien – het Actieplan spreidt zich overigens uit over heel Vlaams-Brabant.

Ook de splitsing van het gerechtelijk of het kiesarrondissement geeft duidelijk weer dat men het niet wil beperken tot het probleem van de rand tout court – om het gepaste woord te gebruiken.

Op bladzijde zeven zegt men inzake de algemene doelstelling van het Actieplan dat men zich richt tot alle inwoners van de streek. Men geeft toe dat de afbakening anders is wanneer men het bijvoorbeeld heeft over het relatief aantal vreemdelingen per gemeente of de stijging van de immobiliënprijzen. Die verschillen van de ene gemeente tot de andere.

Deze aanmerkingen hebben te maken met de titulatuur. Ik heb dan ook nog bedenkingen met betrekking tot het Actieplan zelf.

We kunnen akkoord gaan met het initiatief om de culturele centra om te vormen tot gemeenschapscentra en te laten uitgroeien tot sociaal-maatschappelijke ontmoetingsplaatsen en informatiecentra. Dit is een goed voorstel, wetende dat met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van het jaar 2000 dit de ideale informatiecentra kunnen worden.

Uitwisselingen van ervaringen via de v.z.w. de Rand is een prima zaak, vooral omdat de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant erbij worden betrokken. De naamgeving de rand vormt voor mij een probleem, maar voor de rest kan ik me volledig achter dit initiatief scharen.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dielens, ik geef toe dat de omschrijving niet altijd samenhangend is. In het Actieprogramma zult u niet meer horen spreken over de Brusselse Rand.

Het Actieplan heeft een ondertitel – Elementen voor een globale en structurele aanpak voor het diep-zuidelijk deel van Vlaams-Brabant. Ik begrijp uw zorg, maar als we het hebben over Vlaams-Brabant, dan hebben we het ook over Leuven, Diest en Tienen, waarvan we weten dat die gemeenten niet ter zake doen. We hebben het over dit probleem gehad met de gouverneur en de afgevaardigden. De werktitel van het infoblad is de Randkrant, maar het is en blijft een werktitel. Naar alle waarschijnlijkheid zal in september het eerste nummer kunnen verschijnen, maar ik pin me niet vast op een datum.

Ik deel dus uw zorg, maar het is niet eenvoudig om een terminologisch samenhangende titel te formuleren. Ik spreek u dus niet tegen, maar inzake het alternatief Vlaams-Brabant dekt de vlag ook niet de lading. Als u mij een goede suggestie aan de hand kunt doen, dan neem ik die graag over, maar ik heb er nog geen gehoord. Ik stel vast dat dit ook voor de verantwoordelijken van de provincie Vlaams-Brabant moeilijk is.

De heer Fred Dielens : Ik stel vast dat men dit enkel bestendig maakt. Men spreekt immers van v.z.w. De Rand, maar die Randkrant wordt uitgegeven via een v.z.w. waarvan de titel dan Informatie Vlaams-Brabant is. Ik weet wel dat de Actie Randgevallen een ludieke actie was die haar verdienste heeft, maar die zich precies tot de zes beperkte, maar wij in Vlaams-Brabant zijn geen randgeval-

Dielens

len. Daar heb ik het psychologisch moeilijk mee. Men kan dat wel eens ludiek zeggen, maar wij willen niet worden vereeuwigd als zijnde de randgevallen in dit land.

De voorzitter : Als ik u even mag onderbreken : ik heb de indruk dat men zeker in Vlaanderen wel weet dat er een probleem is in de rand. Ik bedoel daar niets pejoratiefs mee : bij gebrek aan het ideale, moet men kunnen leven met de term waaronder men dit in Vlaanderen verstaat, namelijk de rand.

De heer Fred Dielens : Een van onze opties is precies ook dat te verheffen, met alle respect, tot een mogelijke spreekbuis, niet alleen tegenover Franstaligen maar ook tegenover anderstaligen zoals E.U.-onderdanen. Ik heb moeite met de term randgeval. Zegt u dat dit de spreekbuis is van de institutionele structuur voor Vlaams-Brabant, dan begrijp ik dat. Maar dat is geen randgeval. Ik zie dat niet in. Ik weet trouwens niet wat de vertaling ervan is in het Engels of het Frans.

Minister-president Luc Van den Brande : Zeker niet Le Cercle Gaulois. Misschien La Ceinture. (*Gelach*)

De heer Fred Dielens : Ook betreffende de beeldvorming en het onthaalbeleid ten opzichte van buitenlanders pleiten wij voor een Welkom in Vlaams-Brabant. Dit misschien in tegenstelling tot het gebruik van een Welkom in Vlaanderen, maar daarop zal ik niet blijven vitten. Het is gewoon een kwestie van het creëren van een eenduidigheid. Ondanks alle positieve woorden over onthaalbeleid vrees ik wel dat we nooit voldoende kunnen waarschuwen voor het gevaar dat onthaal en integratie kunnen uitgroeien tot een culturele en economische integratie in de omgekeerde richting. We hebben namelijk een slechte ervaring gehad met de faciliteitengemeenten. Ik hoop dat dit de laatste was in de geschiedenis van dit land. Als we onze onthaal- en integratiegebeurtenissen enigszins de vrije hand zouden laten, vrees ik dat we zeer spoedig in een situatie zouden terechtkomen waarbij onze mensen zich laten gaan en toegeven aan de charmes van de talen van Molière en Shakespeare, eerder dan dat dit fenomeen zich in omgekeerde richting voordoet. We moeten dit niet uit onze handen laten glippen, zoals dat met de faciliteiten is gebeurd.

Er kan niet voldoende worden gepleit voor de integrale vernederlandsing van het straatbeeld. Wij moeten alle mogelijke wetgevende initiatieven nemen opdat er duidelijkheid zou worden geschapen en opdat men, wanneer men in Vlaams-Brabant komt, voelt dat dit een Vlaamse regio is. We zouden niet langer – in tegenstelling tot de ons omringende landen – de geest van een bezette natie moeten evoceren. In elk van onze partijen moeten we daar de nodige aandacht aan besteden, opdat we wat meer eenduidigheid zouden verkrijgen, vooral in het straatbeeld.

Uit het gedeelte betreffende onderwijs blijkt duidelijk dat het faciliteitenregime heeft gefaald.

De voorzitter : Mijnheer Dielens, daar er nog vier sprekers na u komen, zou ik u willen vragen af te ronden.

De heer Fred Dielens : Het regime heeft dus gefaald. Verhoogde inspectie, tot daar, maar het is duidelijk dat er precies in het kader van die eenduidigheid maar één oplossing is : de afschaffing van de huidige faciliteitenregeling voor Franstaligen. Ik kan me indenken dat betreffende die afschaffing het woord en de daad nogal ver uit elkaar zullen liggen. De regeling moet echter worden vervangen door een onthaalprogramma voor anderstaligen. Dat is evident en blijkt trouwens ook uit de teksten. De Vlaamse beleidsverantwoordelijken op alle niveaus zouden echter regelmatig moeten herhalen dat deze omschakeling zal gebeuren, zodat dit vanzelfsprekend zal klinken en er zelfs een gelatenheid zal ontstaan bij die anderstaligen. Op die manier kunnen we daadwerkelijk die omvorming van de huidige faciliteitenregeling voor Franstaligen tot een onthaalprogramma voor anderstaligen realiseren.

Ik lees dat er op het vlak van de mobiliteit ook in de rand zal worden gewaakt, dat geen bijkomende infrastructuren worden voorzien die mobiliteit genereren. Ik stel me dan echter vragen over het Gewestelijk Expressnet, dat toch herhaaldelijk weer opduikt.

Met betrekking tot het huisvestings- en grondbeleid appreciëren we uiteraard de inspanningen die vooral op het vlak van de sociale huisvestingspolitiek worden geleverd. Wij menen echter dat de belangrijkste sector, namelijk de privé huisvestings- en grondsector, onvoldoende wordt ingeschakeld in het geheel. Ik bedoel niet dat de sociale huisvesting niet belangrijk is, maar het doel dat we vooropstellen – zoveel mogelijk de slecht bemiddelde mensen van de regio van huisvesting voorzien – is onmogelijk te realiseren zonder dat we er de privé-sector bij betrekken. Dat blijkt uit de kritiek op Vlabinvest. In dit verband pleit ik uiteraard nogmaals voor het decretale werk van de heren Suykerbuyk, Van Vaerenbergh en mezelf.

De voorzitter : Mevrouw Sillis-Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, het voorliggende actieplan richt zich tot een zeer heterogene groep : dat is ook duidelijk gebleken uit de uiteenzetting van de heer Dielens. Mijnheer de minister-president, we vragen ons af of dit plan zal werken, maar we geven u krediet omdat u tenminste pogingen onderneemt om er iets aan te verhelpen. Dit alles lijkt echter rijkelijk laat. Daarmee bedoel ik niet die paar gemiste maanden waar de heer Van Hautem naar verwijst, maar de verloren jaren. In die jaren was er een tendens om alles te laten betijen. Waarom heeft Sint-Genesius-Rode bijvoorbeeld ondertussen nog steeds geen Vlaams cultureel centrum ? De meeste gemeenten beschikken er wel over : waarom die

Verwimp-Sillis

cruciale gemeenten in de rand rond Brussel niet ? De maatregelen in de faciliteitengemeenten, zijn vergelijkbaar met de door u voorgestelde maatregelen in vergelijkbare Brusselse gemeenten. Dit lijkt ons goed, daar het kan leiden tot een zekere homogeniteit, een zekere conformiteit. Het kan misschien werken : we hopen het voor u.

Bij het principe van het in de plaats treden stel ik me vragen. Ik hoor u graag praten over dwang, maar u moet toch ook weten dat actie steeds weer een reactie oproept. Ik wens u veel diplomatie en overleg toe, daar u natuurlijk tegenreacties van de gemeentebesturen kan verwachten. Hoe gaat u reageren als zij omwille van uw actie eventueel de Vlamingen zullen gijzelen door weet ik veel maatregelen ? Als u hen immers geld afneemt, dan zullen ze wellicht maatregelen schrappen die misschien ook zeer belangrijk waren voor het Vlaamse segment van hun bevolking.

De mobiliteit in de Vlaamse rand rond Brussel is een zeer belangrijk aspect van de ruimtelijke ordening. Op pagina 24 van uw tekst lees ik het volgende : de Vlaamse regering heeft steeds bijzondere aandacht besteed aan de ruimtelijke ontwikkeling in Vlaams-Brabant. Einde citaat. Ik weet niet goed waar en wanneer dit dan gebeurde. Ik woon sinds 21 jaar in Vlaams-Brabant, maar heb nooit iets gemerkt van een speciale aandacht van de Vlaamse regering voor de ruimtelijke ordening aldaar. In onze streek is de mobiliteit zeer belangrijk : elke ochtend komen er immers mensen uit het achterland naar Brussel en leggen 's avonds de omgekeerde weg af. Al deze mensen moeten door de flessehals van Vlaams-Brabant. Hieraan wijdt u welgeteld vier en een half lijntje. U zegt dat men zal moeten nagaan hoe er wat dat betreft dingen kunnen worden verbeterd. Dat is een zeer vage, nietszeggende verklaring.

De heer Dielens had het reeds over het GEN. Dat is niet onze materie, maar De Lijn zou bijvoorbeeld kunnen uitbreiden en de verschillende gemeenten in de rand met elkaar verbinden. Nu is het, ondanks herhaaldelijk vragen, nog steeds niet mogelijk om via het openbaar vervoer bijvoorbeeld van Asse naar Ternat te gaan. De af te leggen afstand bedraagt 4 tot 5 kilometer in vogelvlucht. Deze kan te voet of per fiets worden afgelegd, maar niet met het openbaar vervoer : men moet via Brussel gaan. Hetzelfde geldt voor de verbinding tussen Ternat en Lennik. Daar was vraag naar, maar de wil was tot nog toe niet aanwezig. Nu lijkt deze me, ondanks alle goede bedoelingen in uw plan, al evenmin aanwezig : er wordt immers zeer weinig aandacht aan geschonken.

Betreffende de huisvesting is er iets te zeggen voor de noodzakelijkheid van de binding tussen potentiële bewoners van de rand en de gemeente zelf. Hebben we het echter over sociale huurwoningen, dan vinden we toch dat deze in de eerste plaats naar sociaal zwakken moeten

gaan, eerder dan naar mensen met een aantoonbare streekbinding.

Ten laatste wil ik het nog even hebben over onderwijs voor de niet-faciliteitengemeenten. De heer Dielens hield daarnet een betoog over het onderwijs in de faciliteitengemeenten. In niet-faciliteitengemeenten is het zo dat Franstaligen zeer gemakkelijk hun kinderen naar het Franstalig onderwijs in Brussel sturen. Ooit bestond er in Brussel echter een wet ter zake, namelijk la liberté du père de famille. Deze wet dateert van voor mijn politiek bewuste tijd en is blijkbaar verdwenen. Als die wet een zekere vrijheid schonk aan het gezinshoofd in Brussel, dan betekent dat toch dat er geen vrijheid voor de gezinshoofden in Vlaanderen of Wallonië bestond. Deze waren derhalve verplicht hun kinderen in de streektaal te laten onderwijzen. Dat is een zeer belangrijk punt in de integratie : heel vaak zijn vooral de Franstaligen die in Vlaams-Brabant komen wonen, niet gemotiveerd om Nederlands te leren. Ze hebben het daar wellicht moeilijk mee. Kunnen we echter bereiken dat ze tenminste hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs sturen, dan heeft de volgende generatie reeds een stap vooruit gezet in het proces van integratie. Is het zinvol om die wet van onder het stof te halen ? Het is maar een vraag, een proefballonetje : ik weet er te weinig over om een voorstel daaromtrent te formuleren.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik ken de bescheidenheid van de voorzitter, maar deze is sinds 1968 een van de kroongetuigen inzake deze materie.

De voorzitter : Die wet werd afgeschaft in 1971, in het kader van de eerste staats hervorming. Deze ging er van uit dat het opstellen van de nodige structuren – ik denk hierbij aan de randfederaties – versterking zou bieden, waardoor die vrijheid van het gezinshoofd zou wegvallen. Nadien hebben ook die randfederaties opgehouden te bestaan.

De heer Michiel Vandenbussche : Mijnheer de voorzitter, het gaat om twee totaal verschillende gegevens. In het tweetalige gebied Brussel hadden de ouders de kans hun kinderen naar om het even welk onderwijsnet te sturen. De wet legde de verplichting op, om onderwijs te verstrekken in de taal van het gezin. Het vraag of men in Vlaanderen anderstalige scholen toelaat is iets heel anders : als deze bestaan, dan kan men er de kinderen heen zenden. Dat heeft niets te maken met de wet op de vrijheid van het gezinshoofd. Deze beide elementen zijn moeilijk te vergelijken. In de filosofie van de wet tegen de vrijheid van het gezinshoofd, zou men Nederlandstalige ouders kunnen verbieden hun kinderen naar Franstalige scholen te sturen. De zelfbewustheid en de vanzelfsprekendheid waarmee Vlaamse ouders hun kinderen naar Nederlandstalige scholen zenden, maken de filosofie waarin een dergelijke wet wordt georganiseerd echter overbodig. Mevrouw Verwimp-Sillis, uw pleidooi lijkt er

Vandenbussche

me echter te voorzien in het afschaffen van Franstalige scholen in Vlaanderen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Neen, maar ik stel alleen vast dat een aantal van de Franstaligen in mijn vriendenkring hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs sturen, wat inderdaad bij de volgende generatie leidt tot grotere kansen op integratie. Anderen sturen hun kinderen naar het onderwijs in hun eigen taal in Brussel. Dan verklein je de kans op integratie ; je ontnemt de kinderen die kans. Dat laatste gebeurt ten onrechte : gedurende vakanties en het weekend hebben die kinderen geen vriendjes in de eigen streek.

De voorzitter : Dat soort vrijheid bestaat natuurlijk vandaag nog.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : En zal wel moeten blijven bestaan. Alleen zou je mensen moeten kunnen motiveren om het niet te doen.

De heer Michiel Vandenbussche : Je kan niet verhinderen dat een Vlaming zijn kinderen bijvoorbeeld naar een Franstalige, Waalse universiteit stuurt. Dit soort gedachting vind ik niet de goede.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Aan de andere kant zoek je naar mogelijkheden om de mensen te integreren in de streek waarin ze zijn komen wonen. Dan wil ik de huidige generatie eventueel nog opgeven. In een vorig leven ben ik echter opvoeder geweest : ik richt derhalve mijn hoop op de volgende generatie. Het is zowel in hun belang als dat van de ouders dat daarover nagedacht wordt. Het is toch nuttig dat die kinderen – die heel vaak in een Brusselse school terechtkomen – ter plekke vriendjes hebben.

De heer Michiel Vandenbussche : Met de basis van uw idee kan ik me uiteraard verenigen, maar het lijkt me niet goed om via wetten dwangmaatregelen op te leggen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Neen, maar je kan eventueel een beloning geven of op een of andere manier motiveren.

De voorzitter : Je kan een klimaat scheppen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Inderdaad.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, ik heb twee voorafgaande opmerkingen. Een eerste is dat dit huidige plan in feite een paar jaren vroeger had moeten bestaan. Ten tweede is het belangrijkste element in de appreciatie – ongeacht de vraag of dit plan nu sterk genoeg is om resultaten op te leveren of te zwak – het feit dat er

iets bestaat, terwijl er vroeger niets was. Er waren vroeger enkel vragen van de talrijke mensen die actie voerden, ofwel in het buitenpolitieke ofwel in het politieke kader. Ik noteer met zeer veel genoegen de verklaringen van de minister-president dat dit plan nog moet worden aangevuld. Zo heb ik het begrepen. Met andere woorden, in de toekomst kunnen we op elk ogenblik bijsturen.

Ten derde, ik wil wijzen op het grote probleem waarmee we in Vlaams-Brabant worden geconfronteerd en waarop een aantal sprekers in het verleden reeds wezen : het feit dat Vlaams-Brabant de zwakke plek is van de verschillende staatshervormingen. Vlaams-Brabant is achtergebleven wat dat betreft, in die zin dat we nog niet eens volwaardig deel uitmaken van wat men het Vlaams Gewest noemt. De twee meest frappante voorbeelden daarvan zijn de niet-splitsing van het kiesarrondissement en de niet-splitsing van het gerechtelijk arrondissement. Dikwijls verklaart men dat het eerste zeer belangrijk is. Ik onderschrijf dat volledig, want ik weet dat op het ogenblik dat de splitsing er is, de invloed van Brussel en de francofonie voor een groot gedeelte zal verdwijnen. Ik onderschat echter niet de verfransende invloed van het gerechtelijk arrondissement. Wat dat betreft spreek ik uit ervaring. Mij stoort het dat de Procureur des Konings van Brussel verklaart dat Vlaams-Brabant voor hem een klein probleem is. Voor mij is dat geen klein probleem : ik word in Vlaams-Brabant geconfronteerd met een overvloed van Brusselaars, die bij ons komen stelen en roven. Is dat de mentaliteit waarmee tweetalige ambtenaren ons behandelen, alsof we het niet waardig zouden zijn om een goede bescherming te genieten ? Waarschijnlijk zijn de problemen in Brussel inderdaad veel groter, maar als alle aandacht daarheen moet gaan, dan stoort me dat ten eerste.

Mijnheer de minister-president, een aantal zaken in uw nota hebben betrekking op de toekomst, namelijk de jaren 1999 en 2000, wanneer de grote discussie zal beginnen. Deze zal niet alleen financieel van aard zijn, maar zal ook betrekking hebben op de staatshervorming en onze andere wensen. Dat is trouwens de reden waarom er ter voorbereiding in de schoot van het Vlaams parlement een commissie voor Staatshervorming werd opgericht.

Ik pleit voor de splitsing van het kiesarrondissement. Dat kunnen we vandaag doen, maar de politieke wil om dit te doen is niet aanwezig. Ook pleit ik voor de splitsing van het gerechtelijk arrondissement en de afschaffing van de faciliteiten in de zes gemeenten. Een groter probleem dan dit laatste zijn trouwens de federale faciliteiten. Richt ik me vandaag vanuit Vlaanderen tot om het even welke federale instelling, dan krijg ik een antwoord in het Frans. Het feit dat dit niet het geval is voor rechtspersonen, maar dat deze allen een antwoord in het Frans ontvangen terwijl het verboden is, wijst er op dat federale faciliteiten op dit ogenblik een veel grotere kwaal zijn dan datgene wat in die zes gemeenten aanwezig is.

Van Vaerenbergh

Dat brengt ons tot de afdwingbaarheid van de taalwetten en het feit dat bepaalde zaken ambtshalve nietig zouden moeten zijn. Dien ik mijn belastingaangifte van een vennootschap gevestigd in Dilbeek in bij de federale administratie van Financiën, dan aanvaardt men daar klakkeloos alle bijgevoegde attesten die in het Frans zijn opgesteld. Dat is weliswaar verboden door de taalwet, maar er bestaat geen enkele sanctie. Derhalve is het afhankelijk van de individuele ambtenaar of dit kan. Wordt deze echter overstroomd met honderden, duizenden belastingaanslagen en de bijgevoegde attesten, dan moet hij al een slimme kerel zijn om daar een zaak van te maken en tegen de stroom in te roeien. In 1999 of 2000 zal die problematiek moeten worden opgelost.

Wel zijn we bevoegd voor een aantal andere zaken, zoals u zeer duidelijk aangeeft in uw nota. Ik zal de gehele nota niet bespreken maar wil er drie of vier elementen uit aanhalen. Ik vind immers dat we niet alleen kritiek moeten hebben, maar ons moeten afvragen op welke manier we de nota kunnen bijschaven. Zo zijn we bijvoorbeeld wel bevoegd inzake de taalwetgeving betreffende onderwijs, bestuurlijke aangelegenheden en de verhoudingen tussen werkgever en werknemer. Betreffende bestuurlijke aangelegenheden nodig ik iedereen uit het door mij ingediende voorstel van decreet, dat het gebruik van het Nederlands in alle administratieve diensten in Vlaanderen oplegt, goed te keuren. Dit kan op dit ogenblik worden goedgekeurd en zou dan gelden voor alle overheden, zowel de federale, deze van de Vlaamse Gemeenschap, als de lagere besturen en de autonome overheidsbedrijven. Voegen we daarbij dan nog een strafrechtelijke sanctie aan dit decreet toe – daarvoor is Vlaanderen bevoegd, het staat op de agenda van de commissie voor Staatshervorming – dan hebben we het middel om dit afdwingbaar te maken. Dan behoort het feit dat de voorzitter van de Volksunie door een zoveelste vergissing van Belgacom in het Frans in de telefoongids komt te staan, tot het verleden. Tegenover diegene die zich dan al dan niet ten onrechte heeft vergist, kan men optreden.

Ik heb met veel aandacht het betoog van mevrouw Verwimp-Sillis gehoord, vooral dan betreffende haar laatste suggestie omtrent het onderwijs. Ik heb een voorstel van decreet ingediend om iedereen die in Vlaanderen woont, verplicht basisonderwijs in het Nederlands te laten volgen. Het verwondert me ten eerste dat Agalev die suggestie doet, maar ik ben er gelukkig om. Er is meer vreugde om één bekeerling dan om honderd vromen.

Ten vierde wil ik een oproep doen aan alle partijen. Zowel de heer Van Hauthem als de heer Dielens hebben opgeroepen iets te doen aan het straatbeeld. Ik heb een voorstel van decreet ingediend tot vernederlandsing van het straatbeeld in Vlaanderen. Tijdens de vorige zittingsperiode werd dit in de bevoegde commissie besproken,

waarbij de toenmalige minister, de heer Weckx, aanwezig was. De Raad van State heeft toen het advies verstrekt dat we hiermee tot de uiterste grens van onze bevoegdheid gingen, maar dat het kon. De minister verklaarde toen dat dit geen probleem vormde voor de Vlaamse regering en dat het mocht worden goedgekeurd. Ik nodig derhalve iedereen uit dit goed te keuren en geen achterhoedegevechten te leveren. De door ons gemaakte omweg was, dat we bevoegd waren voor alles waarbij men een beroep moet doen op een openbaar bestuur, doordat we ons zo opnieuw in ons bevoegde kader van de taalwetgeving bevonden. Je zal op die manier niet alles, maar wel een groot gedeelte van het straatbeeld kunnen vervlaamsen. Wie een vergunning aanvraagt, kan door de overheid worden verplicht zijn uithangborden exclusief in het Nederlands op te stellen. Ik nodig iedereen uit me wat dat betreft bij te treden. Volgens het advies van de Raad van State kan het wel, maar het is op het randje. Als we die maatregelen nemen, gaan we zeer ver.

Mijnheer de minister-president, ik heb met zeer veel aandacht gelezen welke middelen u voor de gemeenschapscentra wilt uittrekken. Het is een goed initiatief, maar het staat en valt met het tewerkgestelde personeel. Als mensen worden aangeworven die niet weten dat hun opdracht erin bestaat uitstraling aan de Vlaamse Gemeenschap te geven, dan is het de zoveelste slag in het water. Ter vergelijking neem ik Brussel onder de loep. TV Brussel is op dit ogenblik voor mij een Brusselse zender voor de Vlamingen, maar het zou eigenlijk een Vlaamse zender voor alle Brusselaars moeten zijn. Hij zou het Vlaamse imago moeten uitstralen. Welnu, die mensen moeten dat ook doen. Ze moeten worden opgeleid, zodat ze weten dat het niet zomaar een job is. Ze worden tewerkgesteld als vertegenwoordiger van Vlaanderen.

Ik wil nog een opmerking maken over het Structuurplan voor Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Het moet me altijd van het hart dat we in Vlaams-Brabant met één miljoen zijn, terwijl Brussel niet langer één miljoen inwoners telt. Toch worden we altijd aan Brussel gekoppeld, net alsof we het reservaat van Brussel zijn. Van ons eist men een uiterste complementariteit. Op dit ogenblik vormen we een veel grotere groeipool dan Brussel de komende tien tot twintig jaar zal kunnen zijn. We beschikken over Zaventem, over universiteiten, enzovoort. We hebben bijgevolg een eigenheid die we ook tot uiting moeten brengen.

Men kijkt op dit ogenblik teveel naar het sociologische gegeven van de verscheidenheid van bevolking. Ik heb dit ook tijdens het debat in de plenaire vergadering over Brussel verklaard. Er is in Vlaams-Brabant maar één gezag en dat is het Vlaamse. Het federale gezag kan maar legitiem zijn, als het ook Vlaams praat en handelt. Dat is klaar en duidelijk. Er is bijgevolg geen discussie over wat we moeten doen. De wettelijke maatregelen die we moeten treffen, moeten we uitvoeren vertrekkende van die ingesteldheid. Dan zal het ook goed gaan met Vlaams-Bra-

Van Vaerenbergh

bant. Wanneer we dit institutionele gegeven kunnen oplossen en Vlaams-Brabant alleen het gelaat toont dat het Vlaams is. Dit zullen we niet van vandaag op morgen kunnen bereiken, maar voor een stuk wel in 1999-2000, wanneer we opnieuw om de tafel moeten gaan zitten. Op dit ogenblik ontbreekt immers de politieke wil om daar verandering in te brengen. Laten we concreet inschatten dat dit zo is en werken aan de toekomst om dat waar te maken. Zo moeten we een ommekeer tot stand kunnen brengen in Vlaams-Brabant en er ook een echte Vlaamse provincie van kunnen maken, met respect voor degenen die bij ons komen wonen. Maar ze moeten duidelijk weten dat ze in Vlaams-Brabant komen wonen en dat er maar één entiteit is die geldt, namelijk de Vlaamse. Voor de rest gaat het om tegemoetkomingen die in beperkte mate mogelijk zijn, voor zover ze niet moeten worden afgeschafte, om zo te groeien naar een zekere vorm van homogeniteit.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, toen ik dit actieplan voor de Vlaamse rand rond Brussel las, heb ik in sommige uitspraken een zekere tegenstelling gevonden. Men heeft er hier al naar verwezen dat er enerzijds sprake is van een open dialoog met andere culturen, van rijkdom voortvloeiend uit het samenleven en de uitwisseling tussen verschillende culturen. Maar anderzijds staat op bladzijde zeven dat het samenleven van mensen met een verschillende moedertaal en culturele achtergrond onvermijdelijk wrijvingen en spanningen meebrengt. Naar mijn mening is dit niet altijd zo in de werkelijkheid. Men heeft het ook over noodzakelijke integratie. Die term heb ik hier ook al verscheidene keren gehoord. Die noodzakelijke integratie zou indruisen tegen een zekere pacificatie, waarvan iedereen – naar ik hoop – toch voorstander is.

Ik heb een aantal opmerkingen en vragen bij deze nota. De regering heeft blijkbaar de bedoeling om veel strikter op te treden tegenover de gemeenten uit de rand dan tegenover de andere gemeenten van het Vlaams Gewest. Ik vraag me af wat er is geworden van de gelijke behandeling van de diverse gemeenten van het Vlaams Gewest. Ik hoop dat er een gelijke behandeling zal blijven bestaan ten aanzien van alle gemeenten en dat er geen speciale maatregelen voor enkele gemeenten worden getroffen. Anders zou men toch kunnen spreken van een zekere discriminatie. Er wordt hier onder meer gehamerd op de noodzaak het decreet betreffende de bibliotheken na te leven. Drie van de zes gemeenten uit de rand leven dit decreet niet na. Maar ook een dertigtal gemeenten in het hele gewest leven het niet na, zoals ik onlangs heb vernomen. Ik hoop dat de eventuele maatregelen die worden getroffen, voor alle dertig gemeenten gelijk zullen zijn en niet enkel voor de drie randgemeenten zullen gelden.

Er wordt ook gesproken over de gemeenschaps- of culturele centra. In de zes randgemeenten zouden ze worden uitgebreid of zouden de taken die aan die gemeenschapscentra zijn toevertrouwd, gewijzigd worden. Ik stel me daarbij de vraag of men die wijziging wel zomaar mag doorvoeren. Want de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de cultuurraden voor de Nederlandse en de Franse cultuurgemeenschap stipuleert dat de feitelijke toestanden in de zes randgemeenten en de taalgrensgemeenten die op 31 december 1970 op cultuurgebied bestonden, niet kunnen worden gewijzigd zonder instemming van de twee cultuurraden. Zal de Vlaamse regering deze wijziging aan de verenigde commissies voor Samenwerking voorleggen ? Bovendien zouden de gemeenschapscentra als antennes ook moeten interfereren met de gemeentebesturen. Op welke wettelijke basis kan men vanuit deze gemeenschapscentra interfereren met de gemeentebesturen ?

Ik heb het al gehad over de verplichting om een erkende bibliotheek op te richten. Het is misschien voor iedereen hier moeilijk te begrijpen, maar dit stuit in bepaalde randgemeenten op problemen, in het bijzonder wat de collectie van de openbare bibliotheek betreft. Het decreet bepaalt dat 75 percent van de boeken Nederlandstalig moet en 25 percent anderstalig mag zijn. Moeten en mogen dus. Anderstalige boeken betekent niet enkel Franse, maar ook Duitse, Engelse, enzovoort. Als men de werkelijkheid ter plaatse en de lezerscijfers onder de loep neemt, dan is daar een grote discrepantie. In sommige gemeenten is die proportie immers vijftig-vijftig. Moet een bibliotheek dan boeken aankopen, zonder dat er lezers voor zijn ? Een versoepeling zou mijns inziens een goede zaak zijn. Ik vraag me ook af hoe de regering zal optreden tegen de gemeenten die dit decreet niet naleven en of ze hiermee ook niet indruist tegen de gemeentelijke autonomie.

Ik wil ook nog even de aanpassing van de regelgeving inzake media aankaarten en de huidige verplichting om uit te breiden tot de openbare omroepprogramma's van Nederland. Ik zie daar geen graten in. Ik vraag me zelfs af of het vandaag de dag in de rand niet zo is dat alle openbare omroepprogramma's van Nederland al op de kabel zitten. Zou men, in een periode dat men zoveel over informatieverstrekking spreekt, geen versoepeling kunnen invoeren om bij deze aanpassing van de regelgeving inzake media ook de regionale Brusselse zenders op de kabel toe te laten ?

Er werd hier ook al gesproken over het Nederlandstalig houden van het straatbeeld in de faciliteitengemeenten. Ik vraag me af welke wettelijke basis de gemeenten zullen aanvoeren om te verplichten dat bijvoorbeeld reclame enkel in het Nederlands zou verschijnen. Als men over de zes faciliteitengemeenten spreekt, stuit men toch op het probleem dat de faciliteiten er voor iedereen zijn, ook voor een particulier die zijn reclamebord in de ene of de andere taal wil opmaken. Hij heeft dat recht. Alle officiële

Van Eycken

le benamingen op openbare gebouwen dienen volgens mij in de huidige stand van zaken in beide landstalen te staan.

Wat het onderwijs betreft, is er sprake van de overheveling van de pedagogische inspectie. Er is in de commissie een resolutie goedgekeurd om de inspectie in de Franstalige scholen uit de faciliteitengemeenten over te hevelen van de Franse naar de Vlaamse Gemeenschap. In de plenaire zitting is ook verklaard dat er daaromtrent overleg moet bestaan met de Franse Gemeenschap. De minister-presidente van de Franse Gemeenschap heeft ondubbelzinnig geantwoord dat ze weigert hierover te onderhandelen. Er werd in de nota ook gesproken over de verplichte basiskennis van het Nederlands voor kandidaat-leerlingen in het basisonderwijs. Dat men de taal van het onderwijs, waarin men zich inschrijft, kent, is niet meer dan normaal. Men wil de kandidaat-leerlingen die niet over deze basiskennis beschikken, een taalbad geven op kosten van de ouders. Aangezien het basisonderwijs tot vandaag gratis moet zijn, kan dit mijns inziens toch niet ten laste van de ouders gaan.

Ten slotte heb ik ook enige moeite met het concept van de huisvesting. Er wordt vooropgesteld dat de reglementering zal worden aangepast om met de algemene doelstellingen van de sociale huisvesting rekening te houden en volgens objectieve normen een voorkeurbeleid ten aanzien van de autochtonen te voeren. Wie zijn die autochtonen? Gaat het om mensen die al twintig jaar in een gemeente wonen? Bedoelt men dus zowel Franstaligen als Nederlandstaligen? Want sommige Franstaligen leven ook al twintig of dertig jaar in dezelfde gemeente. Of de mensen moeten een zekere binding hebben met de streek of de gemeente. Dit gegeven situeert zich toch eerder op het culturele vlak. In de kranten las ik dat het enkel om Vlamingen zou gaan. Wanneer men het heeft over sociale woningen, dan moet men eerst het sociaal criterium in overweging nemen en pas daarna het culturele. Wanneer een dergelijk decreet wordt goedgekeurd, betekent dat niet alleen een schending van artikel 10 van de Grondwet, waarin staat dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet, maar ook van artikel 11, waarin het principe van niet-discriminatie is opgenomen.

Mijn laatste vraag betreft de premie van 20 tot 30 percent op de grondkosten. Die premie zou slechts zijn voorbehouden voor sommigen. In de Franstalige pers leest men dat privé-personen daarvan kunnen genieten, terwijl in de tekst slechts gewag wordt gemaakt van huisvestingsmaatschappijen en openbare besturen. Kan de minister dat verduidelijken?

De voorzitter : De heer Vandebussche heeft het woord.

De heer Michiel Vandebussche : Mijn eerste vraag over het statuut van het actieplan, richt ik tot u, mijnheer de

voorzitter. Wat is het verdere verloop van dit actieplan in de parlementaire werkzaamheden?

Tot mijn spijt stel ik vast dat ik hier vandaag als enige Brusselaar aanwezig ben. Ik hoop dan ook dat dit Advies- en Overlegcomité in de toekomst op meer belangstelling zal kunnen rekenen van de Brusselaars.

In de diverse betogen werd gewezen op enerzijds de interactie en anderzijds de mogelijke tegenstellingen tussen de belangen van Brussel en Vlaams-Brabant. Ik pleit, met betrekking tot het geheel van onze werkzaamheden en de uitvoering van dit actieplan, voor een goede interactie tussen de Vlaamse culturele politiek in Brussel en daarbuiten. Het is, met andere woorden, noodzakelijk dat men zoekt naar een evenwicht tussen de tegenstellingen en de overeenkomsten. Ik zou ervoor willen ijveren dat de verdere opvolging van dit plan, op een gestructureerde wijze, zou gebeuren in samenwerking met de Vlaamse culturele overheden in Brussel.

De voorzitter : Als antwoord op uw eerste vraag kan ik zeggen dat zowel een gedachtenwisseling als een interpellatie werden geagendeerd. We hebben in gemeenschappelijk overleg besloten om een geëigende procedure toe te passen. Een gedachtenwisseling houdt in dat er een verslaggever wordt aangeduid. Iedereen heeft bovendien het recht daarover een resolutie in te dienen. In het verslag mag worden verwezen naar deze studie, wat niet betekent dat die studie aan het verslag moet worden gehecht.

In verband met uw tweede vraag stel ik vast dat ik, buiten de minister-president, de enige niet-Vlaams-Brabander ben.

Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om een tweetal persoonlijke aanmerkingen te formuleren.

Ten eerste, het aantal vreemdelingen in de rand bedraagt 9 percent van de totale bevolking. Dat percentage is vergelijkbaar met het aantal vreemdelingen, die er een andere cultuur op nahouden, in het brede grensgebied met Nederland. Uiteraard klinkt het voor een vreemdeling sympathiek wanneer iemand voorstelt de faciliteiten hetzij te verruimen, hetzij uit te breiden naar andere gemeenten. Er is weliswaar een verschil tussen de Latijnse en de Germaanse cultuur, maar voor iemand die geen Nederlands spreekt, klinkt dat als muziek in de oren. Ik zou de minister-president willen vragen in welk stadium het dossier zich bevindt.

Ten tweede, inzake het woondecreet hebben we volgens mij veel geduld gehad. Dit is slechts een mogelijkheid, naast vele andere, om een regeling tot stand te brengen waarbij men niemand uitsluit. Het betoog van de heer Van Eyken geeft me de gelegenheid om daarover iets te zeggen tegen hen die, meer dan wijzelf, invloed kunnen uitoefenen op de Franstaligen. We zijn ervan overtuigd dat voorrang moet worden verleend aan hen die onder

Voorzitter

een bepaalde fiscale drempel vallen. Dat wordt echter nooit vermeld in de Franstalige pers. Daar spreekt men alleen over de binding, die we als essentieel zouden aanzien. Uw tweede opmerking is juist : iemand die een binding kan bewijzen met de gemeente waar hij wenst te wonen, kan inderdaad Franstalig zijn. Dat is ook de inhoud van dit decreet, maar dat zegt men nooit, integendeel. Men spreekt liever over ethnische zuivering. Het gaat in de eerste plaats om degenen die een sociaal recht hebben op een woning. Of degenen die er allang wonen Frans- of Nederlandstalig zijn is onbelangrijk.

Minister-president, deze regels werden opgenomen in de Vlabinvest-regels. Ook bij leningen en kortingen op provinciaal vlak worden deze regels aanvaard. Het is dan ook potsierlijk om in dit parlement steeds te moeten horen dat we omwille van de opmerkingen van de Raad van State moeten uitkijken naar een betere juridische formulering. Er zijn geen slechte advocaten, alleen goede en zeer goede, maar we kunnen zo wel bezig blijven. De Vlaamse regering mag ons niet tot in het oneindige vragen om wat we hebben gemaakt, te bestuderen en te herbestuderen. Wat drie weken geleden op de agenda van de commissie stond, werd uitgesteld tot september of oktober. Dat laat ons toe ons huiswerk nog eens over te doen. Na het niet erg succesvolle Vlabinvest-dossier, durf ik zeggen dat er misschien nog veel andere middelen mogen zijn, maar dat deze nog niet veel hebben opgeleverd. Het woondecreet ligt al jaren te wachten en steunt op gegevens die meer en meer algemeen worden aanvaard. Ik vraag dan ook dat het decreet niet langer om louter juridische redenen zou worden tegengehouden.

De voorzitter : Minister-president Luc Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben de commissie dankbaar om de open en constructieve manier waarop over dit onderwerp wordt gepraat. We komen voor het eerst met een samenhangend plan naar voor. De heer Van Vaerenbergh zei al dat het heel belangrijk is, dat er nu daadwerkelijk een plan bestaat. De afgelopen jaren werden al een aantal maatregelen genomen. Men kan niet ontkennen dat er extra inspanningen werden geleverd voor de landschappelijke gebieden, het aankoopbeleid en het uitzetten van middelen en kredieten. Ik zeg niet dat er voldoende inspanningen werden geleverd. Het is wel belangrijk dat er nu op tien vlakken niet alleen principiële, maar ook praktische beslissingen werden genomen.

Mijnheer Van Hauthem, dit is echt wel meer dan een intentie. Het is een zwangerschap en een zwangerschap is meestal een voorbode van nieuw en heuglijk leven. Het is het krachtigste moment van de natuur, als een vrouw leven gaat baren. Zonder in symboliek te vervallen en zonder de realiteit uit het oog te verliezen, wil ik wel zeg-

gen dat dat ook hier het geval is. Wat de institutionele versterking betreft, zijn er inderdaad nog heel wat stappen te zetten. De problematiek van het kiesarrondissement en van het gerechtelijke arrondissement zijn onze zorg. Het Sint-Michielsakkoord heeft in ieder geval al voor een versterking gezorgd. De opsplitsing van de provincie Brabant en de afzonderlijke verkiezing van het Vlaams Parlement zijn alvast twee voorbeelden.

Zowel de heer Van Hauthem als mevrouw Verwimp hadden het over de laattijdigheid. De laattijdigheid heeft niet zozeer te maken met de opgebouwde procedure door Mens en Ruimte. Er zijn een aantal maanden verstreken, maar dat is te wijten aan het overleg met de provinciale en gemeentelijke overheden van Vlaams-Brabant en de mensen ter plaatse. Dat vergde tijd, maar er zijn wel een aantal nuttige suggesties uit de bus gekomen.

Ik heb daarstraks al toegelicht en gespecificeerd hoe ik de substitutieregels zie. Er moeten nog Nederlandstaligen zijn, dat is juist. Mijnheer Van Hauthem, u zegt dat er steeds minder zijn en u vraagt wat de voorzieningen daaraan kunnen verhelpen. Het gaat hier om een wisselwerking. Als men zich ergens thuisvoelt en als men voelt dat er iets wordt gedaan, zal men zich makkelijker aanpassen.

De Randkrant draagt blijkbaar uw goedkeuring weg.

De heer Joris Van Hauthem : Ik heb wel de bedenking gemaakt waarom dit via een v.z.w. moet plaatsvinden. Ik vroeg me ook af wat een vertegenwoordiger van het Centrum voor Rascismebestrijding daar zat te doen.

Minister-president Luc Van den Brande : We hebben in twee v.z.w.'s voorzien, één voor de gemeenschapshuizen en één voor de Randkant. We hebben dit gedaan om de autonomie van deze twee initiatieven te waarborgen.

De vertegenwoordiger van het centrum voor racismebestrijding zit daar niet zozeer qualitate qua. Iemand van de redactieraad behoort inderdaad wel tot het Centrum voor Rascismebestrijding. Onverenigbaarheidsregels opstellen, zou wel zeer ver gaan.

Wat het onderwijs betreft, moet ik u corrigeren. De onderwijsregeling is een gevolg van het compromis van 1974, dat destijds door minister Callewaert werd afgesloten met zijn Franstalige collega Toussaint. Dit compromis vormt de basis van deze regeling en kan dus niet op de rekening worden gezet van de Vlaamse regering.

De heer Joris Van Hauthem : Dat heb ik ook niet gedaan. Ik weet dat het hier om een resultaat van dat protocol gaat.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik wilde het alleen even aanhalen.

Wat de EU-onderdanen betreft, kan men zich afvragen wat het alternatief is. Mijnheer Van Hauthem, u formu-

Van den Brande

leert een aantal kritische bedenkingen. Uw basisinstelling is de volgende : u roept Euro-Brussel resoluut een halt toe. U zegt : gedaan ermee en u stelt voor dat de politieke instellingen van de EU Brussel zouden verlaten. Zo denk ik er evenwel niet over.

We moeten ons hoeden voor verwarring tussen oorzaak en gevolg. Die 9 percent anderstaligen is niet niks, maar we voelen het aan als een minder groot probleem, en zij misschien ook. Er zijn echter nog altijd meer vreemdelingen of niet-Belgische onderdanen in Waals-Brabant dan in Vlaams-Brabant. Men kan zeggen dat dit niet het essentiële punt is, maar we zijn niet van plan om ervoor te zorgen dat de Europese instellingen Brussel zouden verlaten. Ik ben namelijk van oordeel dat er belangrijke voordelen op het vlak van economie en werkgelegenheid verbonden zijn aan deze aanwezigheid. De gevolgen hiervan moeten we niet alleen in acht nemen, maar we moeten ze tevens als een fotografisch beeld in rekening brengen en er oplossingen voor proberen te vinden.

Wat de huisvesting betreft, heb ik u gezegd dat door het akkoord met de VHM en het decreet dat we hebben gewijzigd, we zonder verwijl zullen kunnen doorwerken. U kent de toewijzingscriteria, u hebt ze ter discussie gesteld en ik heb daar meerdere keren op gereageerd.

De afspraken met het college zullen volgens u, mijnheer Van Hauthem, tot weinig leiden. We zijn evenwel nooit defaitistisch, en u kent de mooie spreuk van Marnix van Sint-Aldegonde : waarom zou ze niet van toepassing kunnen zijn op Vlaams-Brabant of een deel ervan, de zogenaamde rand ?

U hebt het ook over de aanpassing of de afbouw van de faciliteiten. U kent mijn standpunt ter zake. Ik verwijs naar mijn Discussienota, waarin ik ervan uitga dat de faciliteitenregeling of een regeling voor minderheden onder gewestelijke bevoegdheid moet ressorteren, omdat ik vind dat een democratische meerderheid met een minderheid moet kunnen omgaan en daar ook fatsoenlijke voorwaarden voor moet ontwikkelen. Ik hou die logica aan, en ik denk dat het in de toekomst verstandig zou zijn om daarover na te denken.

Mijnheer Dielens, u had het over de naamgeving. Ik woon aan de wallen van Vlaams-Brabant, en er is geen ophaalbrug in Zemst die al dan niet is gesloten.

De voorzitter : Het zijn de walletjes niet ?

Minister-president Luc Van den Brande : Neen, mijnheer de voorzitter, ondanks uw verkleefde samenwerking met Nederland, verdenk ik er u niet van wallen en walletjes door elkaar te halen.

De gemeenschapscentra vormen een heel belangrijk luik van het Actieplan. Ik had het over het budget van 46,9

miljoen frank. Vanuit Openbaar Ambt en Cultuur werden respectievelijk 29 miljoen frank en 17 miljoen frank uitgetrokken. Wij trekken dit bedrag fors op, en het is essentieel dat men daar de juiste mensen heeft en dat er een vitaliteit van uitgaat – de heer Van Vaerenbergh heeft dit ook al aangehaald.

Het onthaalbeleid en het straatbeeld zijn belangrijke gegevens. Er zijn bepaalde initiatieven mogelijk.

Mevrouw Verwimp had het over de ruimtelijke ordening, de mobiliteit en het gewestelijk expressnet. Subregionaal vervoer behoort tot onze mogelijkheden. Er zullen een aantal stropen onder de loep moeten worden genomen om tot verbindingen te komen. Dat zal ook een van de uitvoeringspunten zijn van dit plan.

Er is uitvoerig gesproken over de problematiek van de sociale huurwoningen, die heel anders ligt in Brussel en de rand. Mijnheer Van Vaerenbergh, u hebt gezegd dat Vlaams-Brabant de zwakke buik is van de staatshervorming. Het is essentieel dat we tegen het einde van deze eeuw concrete maatregelen kunnen uitwerken. De bijkomende suggesties kunnen in overweging worden genomen. U hebt er drie of vier aangehaald, en waar we bevoegd zijn, moeten we ook handelen.

U hebt drie punten aangehaald. In de gemeenschapshuizen zal het personeel uiteraard van groot belang zijn. Als we het budget optrekken van 46,9 miljoen frank naar 71 miljoen frank, dan is die stijging voornamelijk te zien in de versterking van de programmatie en van de opdrachten, en dat zal alleen maar mogelijk zijn met gemotiveerd en deskundig personeel.

U hebt het probleem aangehaald van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. We moeten onder ogen zien dat niet alles altijd het gevolg is van iets anders en vice versa.

Mijnheer Van Eyken, u had het over tegenstrijdigheden. Het gaat mijns inziens om een onverbreekelijk stuk van Vlaanderen. De Nederlandstalige aanwezigheid is in al zijn vormen – beeld, cultuur, enzovoort – vanzelfsprekend. We zeggen dat er veelal spanningen zijn, maar daarop wil ik hier nu niet doorbomen. Ik ben het erover eens dat de democratische meerderheid op een objectieve manier in rekening moet brengen wat elementair goed is voor een gemeente. Dat zou al heel wat spanningen wegnemen. Het is toch wat bevreedend dat ik in bepaalde gemeenten – los van mijn tournee naar aanleiding van de feestdag van 11 juli – vaststel dat de voorzitter van de Cultuurraad en/of de schepen van Cultuur behoren tot de politieke families die in essentie niet aanvaarden dat Vlaams-Brabant een onverbreekelijk deel is van Vlaanderen en dat hier de belangen van de Nederlandstaligen voorop moeten staan.

Van den Brande

Wat u zegt over de bibliotheken, is eerder paradoxaal. We hebben een duidelijke lijn getrokken, zoals ook op andere domeinen. U vraagt of we niet om een advies moeten verzoeken, zoals de bijzondere wet dat bepaalt bij wijziging van de bestaande toestand. Het gaat hier om culturele centra, waaraan we niets wijzigen, maar die wel een bijkomende opdracht krijgen. Er is naar mijn gevoel geen enkele juridische reden om uw denkpatroon te volgen.

Mijnheer Vandebussche, de aanhaking met het projectenplan voor Brussel dat we volop aan het voorbereiden zijn, is natuurlijk een interactie. Ik laat de al dan niet prioritaire behandeling aan het parlement over. Het lijkt me vanzelfsprekend dat er overleg moet zijn tussen de Brusselse Vlamingen en de andere Vlamingen.

U hebt ook gesproken over de 9 procent niet-Belgische onderdanen die in dit gebied wonen. Het ligt natuurlijk anders wanneer men de Noord-Zuidgrens bekijkt, waarbij men kan spreken van een taalomogeniteit.

Betreffende de hele regeling inzake de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 geldt enkel de Europese basisbepaling. De lidstaten moeten dit principe invullen volgens een aantal voorwaarden, zoals het percentage qua belasting die deze mensen werd opgelegd, het al dan niet belastingplichtig zijn. Dat zal moeten worden uitgewerkt. Na het reces zal ik u de meest recente stand van zaken geven. Uiteraard wordt hieraan nog gewerkt.

Ten slotte, ik heb uw vraag goed genoteerd en zal deze aan de Vlaamse regering voorleggen. U verklaart dat, aangezien er inzake Vlabinvest een aantal criteria behouden bleven en er ook op provinciaal vlak bijkomend en samenhangend met de onze een aantal bijzondere programma's zullen worden ontwikkeld, niets ons ervan weerhoudt om in te gaan op uw gemeenschappelijk voorstel. Ik zal daar niet alleen diep over nadenken, maar het punt ook voorleggen aan mijn collega's opdat we een standpunt kunnen bepalen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, u zegt alsmat dat een aantal dingen institutioneel van aard zijn en u doet alsof u daar niets mee te maken hebt, alsof er een paar lijken uit de kast zijn gevallen. We stellen onder meer vast dat de Franse Gemeenschap niet wil praten over het protocol. Dan rest ons de keuze uit twee mogelijkheden. Ofwel laten we het daarbij, ofwel schakelen we andere middelen in. Hetzelfde geldt voor de faciliteiten. Ik vind het nogal cynisch dat men nu pleit voor de afschaffing ervan, terwijl men ze een paar jaren geleden heeft gebetonneerd en er derhalve voor heeft gezorgd dat ze binnen een Belgische context niet meer zullen kunnen worden afgeschaft. U gelooft toch zelf niet dat u de Franstaligen in 1999 bereid zult vinden om daadwer-

kelijk een dergelijk voorstel van bijzondere wet in te dienen, laat staan goed te keuren. Vandaar mijn pleidooi om, bijvoorbeeld, de faciliteiten niet langer toe te passen. De federale loyauteit is immers al evenmin aanwezig aan de andere kant. Dat stelt u herhaaldelijk, misschien zelfs elke dag, vast. Wel, doe dan hetzelfde. Deze situatie lijkt sterk op een huwelijk waarin dezelfde partner altijd overspel mag plegen en de andere zich steeds trouw aan het huwelijkscontract houdt. Ik zeg dus niet dat dit plan niets positiefs bevat : ik heb zelfs toegegeven dat dit wel het geval is. Maar als we met dit plan ten strijde trekken, dan verliezen we de strijd geheel. Alleen zal de nederlaag misschien iets minder groot zijn dan zonder dit plan.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, de overspelsituatie die de heer Van Hauthem schetst, ken ik zeer goed. Dat gebeurt geregeld. Vaak is het zelfs zo dat de meest trouwe partner dan ook nog overspel wordt aangewreven, waardoor de andere de echtscheidingszaak wint. Mijnheer de minister-president, daar moeten we ons voor hoeden.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Ik had daarnet een vraag gesteld in verband met het interfereren tussen gemeenschapscentra en de gemeentebesturen. Op die vraag heeft de minister-president niet geantwoord. In de tekst staat dat er zeker interferentie moet plaatsvinden. Op welke wettelijke basis zou dit kunnen gebeuren ?

Minister-president Luc Van den Brande : U kent onze bedoeling alsook de door ons genomen beslissingen. Willen de gemeentebesturen meewerken, dan kan dat, maar dan wel in die volgorde en via de gemeenschapscentra. Het is natuurlijk enigszins een vreemde situatie. Iemand zei dat Sint-Genesius-Rode helaas als laatste naar voren is gekomen. De reden daarvoor is dat daar ook als laatste een normale, Vlaamse democratische meerderheid aanwezig was : het ene houdt verband met het andere. Hoe dat samenspel verloopt, zal moeten blijken uit de feiten. In elk geval is het voor ons in de gegeven omstandigheden een essentieel programmapunt dat die gemeenschapscentra het kloppende hart kunnen worden van de rand. Daar zullen we alles aan doen.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp-Sillis heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Ook op een van mijn vragen heeft de minister-president niet geantwoord. Er wordt verklaard dat het Vlaams Gewest in de plaats zou treden van de gemeenten die niet voldoen inzake culturele infrastructuur. Als u middelen onttrekt aan die gemeentebesturen, dan zullen zij hoogstwaarschijnlijk reageren door dit te compenseren op het vlak van andere uitgaven. Hebt u daar verhaal tegen ? Hoe zult u daartegen optreden ?

Minister-president Luc Van den Brande : Mijn adviseur verklaart dat men via de provincie de betrokken gemeenten kan verplichten middelen op te nemen of te schrappen in hun begroting. Ik hoop niet dat ik dat zal moeten doen, maar als het nodig blijkt, zal dat op die manier gebeuren.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : De wet stipuleert slechts dat de provincie niet tussenbeide kan komen wat de personeelskosten betreft. Op dat vlak moet voorafgaand overleg worden gepleegd met de gemeenten. De rest is echter mogelijk.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Dat sluit dan toch niet uit dat het dan al onwillige gemeentebestuur dit zal compenseren door uitgaven te schrappen die wellicht ook voor een Vlaamse inwoner waren voorbestemd.

Minister-president Luc Van den Brande : De onwilligheid blijkt nu al op een aantal punten. Of de betrokken besturen zich al dan niet conformeren aan een aantal essentiële beleidsprioriteiten, in het belang van alle gemeentenaren, is hun verantwoordelijkheid. Wij zullen de onze opnemen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heren Van Vaerenbergh en Van Hauthem werden tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

We gaan verder in besloten vergadering.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.45 uur.*
